

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 11. januarja 1882.

Obseg: Nerodovitnost sadnega drevja. — Zasajajmo češnje! — Občni zbor kranjske kmetijske družbe dne 23. nov. 1881. (Dalje.) — Amerika našim poljskim pridelkom sila nevarna. (Dalje.) — Česki kralj Karol I. (Dalje.) — Pismo iz Amerike. (Dalje.) — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Nerodovitnost sadnega drevja.**

Nerodovitnost sadnega drevja prihaja iz jako različnih vzrokov, in če hočemo tukaj pomagati, moramo najprej te vzroke preiskati. Ti so pa ali zunanji ali pa notranji, v organizmu drevesa ležeči.

Zunanji so: neznosnost ozračja, lege ali prsti za vsajeno vrsto (sorto); notranji pa: preveč pomnožena ali pa preveč oslABLJENA rast.

Če je ozračje in lega za eno vrsto neugodno, ne dozori les zadosti in cvetni popki večkrat zmrznejo, nadomestiti se mora z drugo za podnebne in zemeljske razmere boljšo vrsto.

Če tiči vzrok v nerodovitosti zemlje ali v prsti, se mora mokra zemlja osušiti, izmolzena in suha pa z boljšo prstjo ali s kompostom zmešati (obnovljenje ali občvrstjenje zemlje), zraven je pa tudi treba pomagati z gnojenjem in pomlajenjem (cepljenjem). Prihaja pa nerodovitnost od pregloboke lege, kar se pogosto nahaja, je le redkokrat z odkopanjem zemlje mogoče vspešno pomoči. Če tako drevo ne stoji še čez 10 let, naj se obkoplje in prst okoli njega kolikor moč visoko nasuje.

Je pa nam vzroka nerodovitnosti v drevesu samem iskati in sicer najprej v premočnem gnanji, pomagajo malo globokeje (kakor navadne) zareze v skorjo debela in vej, kakor tudi odrezanje posameznih korenin poleti, in če bi bila zemlja prebujna, z nasajenjem hujšočih rastlin v bližini tacih debel (pesa, zelena). Pri oslABLJENEM življu pa pomaga najbolj pomlajenje krone, potem pa, ko mladike poženo gnojenje in izboljšanje prsti.

Pogost vzrok nerodovitnosti je pa tudi odpadanje cvetja pečkatega sadja. Nastane pa to vsled prehitro in premočno zraven cvetja razvijajočih se mladik, katere množino redilnih sokov posrkajo in tako cvetje prerastejo in zateró. Puščanje ali narezanje vej je najvspešnejša pomoč proti temu. Vsled tega ostane del soka v spodnjih vejnih delih, in mladike ne prerastejo cvetov.

V vrtih okoli hiš kaj pogosto vsled premočnega pognojenja sosednih gred, v katere segajo korenine, sadno drevje prebujno raste iz zaradi tega ne rodi. Tu je večkrat težko pomagati; sočivne grede se morajo gnojiti, da rodé, sadno drevje pa zaradi tega preveč žene. Pridružijo se pa tudi nevarne bolezni, kakor snet

in rak ali mrazne lise, in zaradi tega posebno jablane in češnje v takih sočivnih vrtih slabo rodé. Veliko pomaga v takem slučaju obsipanje in mešanje prsti z zidno grobljo, še bolje je pa le hruške, češplje in slive nasajati namesto jablan in češenj.

Pogostokrat je pa tudi zemlja, v kateri drevje stoji, popolnem izmolzena; manjka torej živeža in zemeljske moči. Treba je tukaj drevesa močno obrezati in dobro očediti ter pognojiti s sekretnico, zmešano s pepelom in z vodo. Meseca julija in avgusta se ta gnojnica vliva v luknje, katere naj se pol metra globoke izkopljejo. Tri take luknje zadostujejo za eno drevo.

K.

Gospodarske izkušnje.*Zasajajmo češnje!*

S tem napisom priporoča „Slov. Gospodar“ sajenje češnjevih dreves, katerih je po naših deželah pač res še premalo. Mi posnamemo iz tega spisa to-le, kar bo marsikateremu naših bralcev v poduk.

Češnjevo drevo je, kar se podnebja in zemlje tiče, med vsemi sadnimi drevesi najmanj izbirčno. Povsodi se more saditi, celó tam, kjer druga sadna drevesa ne rastejo ali le klavrno životarijo. In koliko je še prostora za nasad tega koristnega drevja!

Tu ne mislimo na rodovitna in zavetna tla, v katerih žlahtnejše sadje, ki več dobička vrže, lahko sadimo, tudi ne na zračne, pa ne prevetrovne visoke planjave, ki so tudi za druga sadna drevesa primernejša, tu mislimo le bolj na rebra s plitvo prstjo, kjer kaj družega ne rodi, kjer pa češnja vendar še shaja. Češnje niso ne, kar se zemlje tiče, izbirčne, pa tudi ne proti obnebjju preobčutljive. S suhoparno, grobljasto zemljo so tudi še zadovoljne. Če pa prst ni preplitva, tako, da morejo korenine globokeje zariti se, češnje zrastejo v mogočna drevesa in rodijo obilen in dober sad.

Pri zasajanji češenj je v prvo gledati na to, da se jame dosti velike izkopljejo in da korenine v zdravo, rahlo in rodovitno prst pridejo. Tako se mlado drevo lahko prime, močno zaraste in goste korenine požene, da prvo dobo srečno prestane, v kateri mladim češnjicam največ nevarnosti pretí. Vse močnejše korenine se prirežejo in poškodovane ali morda bolne do zdravega lesa porežejo. Pri tem delu mora prirezovalec paziti, da pridejo rezi na spodnjo stran.